

Darba ar jaunatni sistēma pašvaldībās

Publicēts: 03.11.2020.

Saskaņā ar Jaunatnes likumu pašvaldības, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības attīstības plānošanas dokumentus.

Pašvaldības var izveidot institucionālo sistēmu darbam ar jaunatni:

- nosakot atbildīgo institūciju vai nosakot atbildīgos darbiniekus darba ar jaunatni īstenošanai;
- pieņemot darbā jaunatnes lietu speciālistu, kurš plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni;
- izveidojot jauniešu centru un jauniešu domi, lai sekmētu jauniešu iniciatīvas, sadarbību, pieredzes apmaiņu un citas jauniešu aktivitātes;
- paredzot citu darba ar jaunatni īstenošanas kārtību.

Lai nodrošinātu personu, kuras plāno un veic darbu ar jaunatni, tiesisko statusu tika izstrādāts Jaunatnes lietu speciālista profesijas standarts un Jaunatnes darbinieka profesijas standarts, kurā ir noteikti amata pienākumi, kā arī prasības jaunatnes lietu speciālista un jaunatnes darbinieka profesionālai sagatavošanai. 2008.gada 16.decembrī Ministru kabinetā tika pieņemti noteikumi Nr. 1047 „Jaunatnes lietu speciālistu apmācības kārtība”. MK noteikumi paredz, ka profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešamās zināšanas un prasmes jaunatnes lietu speciālists iegūst divu gadu laikā no dienas, kad viņš ir pieņemts darbā, apgūstot jaunatnes lietu speciālista apmācības programmu ne mazāk kā 80 akadēmisko stundu apjomā.

Institucionālo sistēmu darbam ar jaunatni pašvaldībās veido:

Jaunatnes lietu speciālists - persona, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni. Jaunatnes lietu speciālists sadarbojas ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, īsteno un koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.

Jaunatnes darbinieks - Persona, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistot jauniešus darba ar jaunatni īstenošanā un izvērtēšanā; nodrošina aktivitātes un brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem vietējā līmenī; līdzdarbojas starptautisku pasākumu un projektu īstenošanā, konsultē jauniešus par viņiem aktuālajām tēmām; nodrošina informācijas pieejamību un apriti par jaunatnes politikas jautājumiem.

Jauniešu centrs – pašvaldības iestāde vai struktūrvienība, kuras mērķis ir veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. Tā ir vieta, kur jauniešiem tiek izveidota draudzīga, atvērta un atbalstoša vide, tiek piedāvātas iespējas kopīgi plānot brīvā laika lietderīgu pavadīšanu, iegūt aktuālu informāciju un palīdzību dažādās dzīves situācijās, arī saistībā ar projektu izstrādi un īstenošanu, konfliktu risināšanu u.c.

Jauniešu dome – viens no jauniešu līdzdalības veidiem pašvaldībā, kas sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, jauniešu līdzdalību pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesā, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas. Jauniešu domes sastāvā iekļauj izglītojamo pašpārvalžu, jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvjus.

Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija - pašvaldības domes apstiprināts līdzdalības mehānisms vietējā līmenī, kas veicina koordinētu pašvaldības darba ar jaunatni plānošanu un īstenošanu starp dažādām pašvaldības iestādēm (piemēram, sociālais

dienests, pašvaldības policija, izglītības iestāde) un valsts iestādēm (piemēram, Nodarbinātības valsts aģentūra), kā arī jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā.

<https://www.izm.gov.lv/lv/darba-ar-jaunatni-sistema-pasvaldibas>